

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden este (vasárnap kivételével).

Számja mindenütt 1 krajczár.

Előfizetési ára:

Helyben házhoz hozva vagy vidéken postai szétküldéssel: egy hónapra 60 kr.

Esti Hírlap

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda
V. ker., Konv. utca 4. szám.Szerkesztőségi órák:
délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

Kiadóhivatal nyitva egész nap.

Szerkesztőségi telefon: 686.

Kiadóhivatali telefon: 889

Ujra alkudozunk!

Felfordulás, kimondhatatlan zűrzavar és beláthatatlan bizonytalanságok közt érkeznek meg ma az osztrák miniszterek Budapestre, hogy folytassák a sivar tárgyalást a magyar kormányval a gonosz természetű kiegyezésről. Kezdődik hát újra az alkudozás és a kórság, de senki sem tudja, milyen reménységgel. Három osztrák miniszteriumot nyitott el az idő és a parlamenti botrány, mióta ez a szörnyű huzavona tart. Elnyűtte az osztrák parlamentet is, úgy, hogy Magyarországnak nincs kívül szóba állani, mert az osztrák kormány most olyan végrehajtó hatalom, mely mellől hiányzik, aki oda adja neki, amit végre kell hajtani.

Vámról, bankügyről már egyezkedtek. A kvótával nem boldogulnak. Ausztriában németek és szlávok gyűlölik ugyan egymást kimondhatatlanul, de abban egyetértenek, hogy Magyarországot is gyűlölik. Az osztrák kormányok is buzdították őket, hogy csigázzák föl a kvóta-követelést. Nálunk pedig a magyar kormány hallgatott, a közhangulat szavát elnyomta, sőt a pénzügyi bizottságban nemrégiben a bizottság elnöke és a pénzügyminiszter olyan határozott hangon beszélt minden magyar követelés ellen, hogy ha eddig nem, hát ettől vérszemet kaphatott kedves szomszédunk.

Harmadik éve már, hogy tart az alku és fajú. Hol van a világon másik civilizált ország, melynek alaptörvényeit, közjogi talaját minden tizedik esztendőben alku tárgyává kell tenni. Mert csakis kicsinylése a dolgoknak, hogy nem közjogi ügyek körül forog és torzalkodik most a politika. hanem gazdasági és kereskedelmi kérdéseket kell megoldani. Hiszen a mai világban a gazdasági és kereskedelmi érdekek a legfontosabbak, mert a népek életének ez az alapja. Mi mindenik tiz esztendőben kényserülünk rendezni szomszédi viszonyunkat és kötelességeinket.

Minden tiz évben fölkavarodik a mélységes érzés, mely Magyarországot és Ausztriát eltölti egymás iránt. Milyen érzés! Minden tiz esztendőben csak újabb táplálékot halmoz össze haragra, elkeseredésre. A tartománygyűlések, az ipar és kereskedelmi erületek, a reichsráth az országgyűlés a sajtó izgatott és nyers hangon beszél, kisebbit, vádol s a világ elé tárja, hogy Magyaror-

szág és Ausztria nem bír megférti egymás mellett. Harmincz esztendő alatt nem közeledtünk egy tapodtat sem. Politikai, nemzeti és anyagi szenvedélyek izzó tüze emészti az 1867-iki kiegyezést.

Most Ez és Az, meg Izé osztrák miniszterek azért jöttek, hogy tanácskozzanak, mikor lehet a kiegyezési javaslatokat a törvényhozás elé terjeszteni. De az osztrák miniszterek azt magok sem tudják, mert a Reichsráthot összehívni nem lehet. A magyar képviselőház új ülészakára is tegnap újra választották a Ház bizottságait, csak a kvótabizottságot nem választották meg! A magyar miniszterelnök szintén nem tudja hányadán van. Magyarország tehát nem képes intézni vitális állami érdekeit, mert ez Ausztriától, az ottani állapotoktól függ.

Az 1867-iki kiegyezés tűzpróbáját szenvedte most. Mi lesz? Senki sem tudja. Forgószélben élünk, mely sodor és pusztít. A viharok ellen megfelelően szokás építkezni. Állami épületünk biztosan építve nincs. Urak a magunk házában nem vagyunk, benne nyugodtan nem érezzük magunkat. A kényszer parancsolja, hogy történjék valami. Ausztria az 1867-iki kiegyezést soha sem védte. Nálunk a legbuzgóbb védők is megunták már a nagy strapával járó órállást. Végre is egy alaptörvényt kitenni időszaki ostromoknak, örízni szakadatlan szekaturák közt s félni, hogy akármilyen koeza pipás felgyújthatja az eszét — ez nem alkotmány és törvény által biztosított szilárdság és nyugalom.

Ég és föld távol marad mindig. A mi köztünk az érintkezés, az csak zivatar, fergeg és menykő. Ugy látszik, a menykő is lecsap, hozzá a zivatar. Igyekézzünk szárazon maradni.

Budapest, január 20.

× **A képviselőház** ma délelőtt 10 órakor Szilágyi Dezső elnökle alatt ülést tartott, melyen megválasztották a gazdasági, könyvtári, számvizsgáló, közoktatásiügyi, véderő-, kérvényi, mentelmi, zárszámadás-vizsgáló, naplóbíró, igazságügyi, pénzügyi, közlekedésügyi, közgazdasági, közigazgatási, földművelésügyi, vizügyi, és az összeférhetlenségi törvény revíziójára kiküldendő bizottságokat és belőlölték az összeférhetlenségi bizottságban üresedésben levő egy tagsági helyet.

A szavazás eredményét a holnap délelőtt 10 órakor tartandó ülésen hirdetik ki. Nagy érdeklődéssel várják, hogy **Chorint** és **Emmert** az igazságügyi

bizottság listájába hányan irták be. A folyosón beszéltek, hogy a szabadelvű párt is számosan szavaztak két kiváló jogászra, s az ellenzék csaknem egyhangulag reájuk adta szavazatát. Mindazonáltal kétségtelen, hogy a Bánffy-Erdély-féle lista változatlanul fog győzedelmeskedni. A szabadelvű párt táborában a nagy többség jól van fegyelmezve.

Szilágyi indítványára az ülés végén a holnapi ülés napirendjére kitérték az ujonczmegajánlásról szóló törvényjavaslat tárgyalását a kapcsolatos jelentésekkel együtt, ugyszintén a számvizsgáló bizottság jelentését a képviselőház pénztárának tavalyi számadásairól. Szilágyi végül előre jelenti, hogy a költségvetés tárgyalása hétfőn fog megkezdetni.

Az ülés 12 óra 15 perczkor ért véget.

× **A várnai választás.** A képviselőház II-ik bírálóbizottsága ma délelőtt Apáthy Péter elnökle alatt tartott ülésen vette tárgyalás alá a várnai választás vizsgálóbiztosának, Ruffy Pálnak jelentését. A bizottság legyőze Kozma László volt. A kérvényezők képviselőjében Günther Antal dr. jelent meg, a választás védelmére pedig Reiner Béla dr. és Stern Rezső dr. szólnai ügyvéd.

Apáthy Péter d. e. 10 órakor megnyitva az ülést, Fischer Sándor előadó ismertette a vizsgálat anyagát. Előadta, hogy a néppárti választók nagy része egyáltalában nem kapott választói igazolványt, s így a kordonon nem bocsátották át a választási helyiséghez. Ezt az intézkedést Kloch báró válaszlási elnök csak dél felé függesztette fel. Még számos más erőszakossággal ütötték el a néppárti választókat szavazójoguk gyakorlásától. Így azután a kormánypart jelöltje, Sipeky Sándor győzött.

Apáthy elnök indítványára a bizottság zárt ülésben határozott afelett, hogy a vizsgálóbiztos teljesen megfelelt-e a kiküldetésekor elébe szabott feladatnak. A bizottság hosszas tanácskozás után hirdette ki a következő határozatát:

A bíráló bizottság öt szavazattal egy ellenében elhatározta, hogy a Házzsabályok 84. §-nak első bekezdése alapján, mivel a kérvényezők ügyvédjének kívánságára kihallgandó 439 tanu kihallgatását a vizsgálóbiztos mellőzte, a vizsgálat kiegészítésére **pótvizsgálatot rendelt el**, s erről a Háznak vizsgálóbiztos kiküldése végett jelentést tesz.

A különvéleményt a bizottság függetlenségi párti tagja, Barla Ödön adta be.

× **Az alsólendvai mandátum** Marosvasky Endre alsólendvai választásának tárgyalását ma d. e. 10 órakor folytatta a képviselőház VIII. bíráló bizottsága. A mai ülés az általunk már ismertettet tényállásra vonatkozó tanu-

vallomások folytatólagos felolvasásával telt el.

× **Bírósági kinevezések.** A hivatalos lap mai száma közli a következő királyi kéziratot:

Igazságügyi magyar miniszterem előterjesztése folytán Ujjalussy Béla pancsovai járásbírói albirót a károlyfalvai és Tompa Antal budapesti gyakorló ügyvédet a billéti járásbírói albirót a károlyfalvai járásbírói albirót a szegvárdi ügyészséghez altügyészsé, végül Ponorán Döme szabadkai törvényszéki aljegyzőt a szilágycsehi járásbírói albirót albiróvá kinevezem. Kelt Bébsben, 1898. évi január hó 16-án. **Kerecs József**, s. k. Erdély Sándor, s. k.

A külföldről.

Csehek és németek furesán békülnek Prágában. Mialatt a tartománygyűlésen a nyelvrendeletek okozta sérelmek élet igyekeznek tompítani, künn az utcán a bursok veres sipkákkal provokálják a cseheket. Ez a vörös sipka pedig bősztült kitérőkre készíti a csehek önönérzetét. Ha a németek lapjait figyelemmel kíséri az ember, hamar megérti, hogy az egész békekezió csupa komédia. A sulferein legigénytelenebb kiadványától fel egész a Kölnische Zeitungig vagy a Bismarck lapjait napról napra a legfőkiteleenebb módon szítja minden a harezot a csehek ellen. Mindig és minduntalan a csehek műveltségét támadják; a jól ismert német szokás szerint félművelt barbároknek nevezik őket. Ez pedig végig sérti a cseheket, akik a szlávok legműveltebb törzsének tartják magukat. Világos, hogy ily körülmények között még a túrhét béke megteremtése is roppant nehézségeket okoz. A kormány a nyelvtörvények elvénél elfogadásával tulajdonképpen visszavonja a Badeni nyelvrendeleteit. Vigasztalásul azonban kilátásba helyezi a cseheknek, hogy kétnyelvű hivatalnokok képeztetéséről már a **középiskolai oktatás revíziójával** akar gondoskodni. Ettől meg a németek döbbentek meg s kórusban utána zengtek a Wolf jelszavát:

— Füttyülünk!

Ez csakugyan még a Badeni nyelvredeleteinél is többet jelentene, s az egyedüli helyes mód, mely a békés együttélést annyira amennyire biztosítja. Ezalatt pedig nő az izgatottság. Prága valóságos katonai diktatura alatt áll. Statárium, ami nincsen kihirdetve. Tegnap este egy csapat tüntető a »Hej Slovane« kezdetű pánszláv himnus hangjai mellett vonult föl a Grabenről. A német színház közönségét óriási izgalom fogta el, amint a tüntetés híre oda is beszivárgott. Tudvalevő dolog, hogy Prágában a német szini előadásokat három hónap óta katonai asszisztencia mellett tartják. A készenlétben tartott bakák most is fegyverbe léptek s szuronyok fenyé mellett virágozt tovább a német kultúra.

Párisban ezalatt tovább fejlődik a Dreyfus-ügy. Az az esküdtzéki tárgyalás, mely Zoia fölött itélkezni fog,

hanyatló század egyik legkimagaslóbb eseményének ígérkezik. Az antisemita tüntetések, melyek most Franciaország minden részében lábrakaptak, voltaképpen még igen keveset jelentenek. A polgárság még nem nyilatkozott.

Iskolafajták összeolvasztása.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

Az ő esztendő utolsó munkájaként a közoktatási tanács immár megette az első lépést a gimnáziumok és reáliskolák egybeolvasztásához. A nevezett középiskolák tantervének revízióját az állandó bizottság a napokban fejezte be. A tanács a miniszter intenciójának figyelembe vételével, mikor ezt a két iskolafajtát egymáshoz közelebb hozta néhány lépéssel. Előkészíteni akarja az az apró reform a tulajdonképpeni nagy reformot: az egységes középiskola reformját, vagy ahogyan Wlassics elnevezte: a **jövendő középiskola reformját.**

Megvalljuk nyomban, hogy második elnevezése dacára sem vagyunk tisztában Wlassics tervével és igen furcsának fogjuk találni, hogy lesznek vidékeink, ahol minthogy csak egy középiskola terjeszti a műveltséget, természettudományi alapon lesznek ifjaink érettek; más kevésbé szerencsés vidékeken pedig az ó-klasszikai szerzők érlelik meg az arany ifjúságot. Valamelyik a kettő közül veszíteni fog. Még valószínűbb, hogy mind a két irány kliensei megérzik az iskolával való experimentálást.

A közoktatási tanács állandó bizottságának eddigi munkálatai máris megérősítettek bennünket meggyőződésünkben. Experimentálnak kell neveznünk például az olyan munkát, amely egy szótárán keresztül a világtörténelmet a tanítványok sorából és amely azt hiszi, hogy ennek részleteit a magyar történet szűk kereteibe tudjuk beérőszakolni. A két középiskolának egymáshoz való közelítése sem történt nagyobb szerencsével. A tanács egyszerűen csak a klasszikai tárgyakat, az irodalmi anyagot célszerűbben rendezte, a matematikai és természettudományokból pedig a követelményeket alábbszállította és egyszerűsítette. Így nevezi a tanács, úgy látszik, a tananyag megnyirbálását.

A művelet részletei, azt hisszük, nem elég fontosak arra, hogy velük bővebben foglalkozzunk. Utóvégre a művelt laikusnak egészen mindegy, hogy eddig milyen sorrendben olvasták a tanulók a görög-pótló irodalmi anyagot és ezentúl hogyan olvassák.

Nem hallgatjuk el azonban, hogy nagy hiba volt az ábrázoló mértani követelményeket lejjebb szállítani és még nagyobb a matematikai és természettudományi anyagot megnyirbálni. Ugy látjuk, az iskolai tantárgyaknak egymással vívott küzdelmében ezek lettek a veszteségek.

A tantárgyaknak három csoportja vívta meg ezt az ütközetet: a nemzeti tárgyak, az emberiség multjára vonatkozó tárgyak (klasszikusok) és a jelen megismerésére vonatkozó, reális tárgyak. Megnyugvással tapasztaljuk, hogy a nemzeti tárgyak nem veszítettek, sőt nyertek a küzdelemben. Azonban jelenünk és a természetnek megismerésére vonatkozó tárgyak, amelyek hivatva vannak szemünket felnyitni, eszünket modern irányban fejleszteni, a létező küzdelemben bennünket megédeszeni, ezek a tárgyak az emberiség multjára vonatkozó tárgyakkal szemben veszteséget szenvedtek, anélkül hogy az a vizsgálatunk maradna, hogy az emberiség multját igazán jobban fogják ifjaink megismerhetni és anélkül hogy reményünk volna arra, hogy nem zsugorodik össze a mult tanulmányozása egyszerű — grammatizálással.

Egy monstere azonban van a tanácsnak is. Jobban nem végezhettünk munkáját, mert keze-lába úgy meg volt kötve, hogy csak számba megy az is amit annak dacára megtett. De hogyan is lehet jó munkát kívánni egy tudományos testületől, mikor a miniszter előre mondja, hogy nem a tanács tagok

tudományos meggyőződéseit akarja hallani, mert jól tudja, hogy ezek a törvény megváltoztatását követelik, holott a miniszter ma csak a törvények keretein belül elintézhető reformokat akarja foganatosítani.

Igen szomorú jellemvonás ez. Múltak évek, melyekben tömegtelen volt az országgyűlésnek a vakációja. Hiszen a lefolyt évek egész őszi időszaka munkátlansággal telt el. És ilyen helyzetben, a közoktatási törvényhozás terénakkora szűnőidő volt, amilyenhez hasonlót még akkor sem észleltünk, mikor kevesebb reformszemlével volt telítve a levegő.

Nem mondjuk ezzel, hogy a középiskolákról lévén szó, az 1883-diki közepiskolai törvényt vegyük revízió alá. Semmiképpen sem szeretnők, ha a mai nem egészen liberális világban ennek az erősen liberális, bátor törvénynek szilárd köveit megmozgatnánk. Hiszen a készülő katolikus autonómiával szemben ez az egyetlen közoktatási törvény, mely a maga iskolájában biztosan megvédi az állam jogait. Minden más iskolafajra vonatkozólag a törvény keretei olyan kevésbé korlátozzák az egyház és ezzel együtt a nemzetiségek hatalomvágyó szándékát, hogy ezek annyit vehetnek el az államtól, amennyire elég okosak lesznek a szabályozatlan állapotot kihasználni.

Végezetül a közepoktatás terén legalább annyit merészelnék kívánni, hogy a görög-pótló tanfolyammal végezzenek már egyszer valamikor. Maga a közoktatási tanács, eltekintve az egész tanügyi irodalomtól, a szóban forgó revíziómunkát alkalmával is a legterjedesebben hangsúlyozta, hogy a görög-pótló tanfolyamok tanterre tart hatatlan és az 1890: XXX. t. c. keretében lényegesen nem is javítható; a minisztérium mégis szabódik attól, hogy törvény-nemalkotási kényelmét elhagyja. Azt hisszük, legalább is rossz ek. nómiai érzékre mutat, ha rongyos lábbelinket, annak dacára, hogy az iparos nem tartja már többé javíthatónak, mégis folytatással javíttatjuk.

Az egész munkálattól azonban annyit mégis örvendetes, hogy nem messze az idő, mikor a szülők gyermeküknek jövő pályáját nem 10 esztendőskorában kényszerülnek meghatározni.

S—s.

A cseh-német harc.

(Az Esti Hírlap távirati tudósításai.)

Prága, jan. 20.

A csehek a tartománygyűlés mai ülésén interpellációt terjesztettek be a legutóbbi utcai botrányok tárgyában.

Az interpellációban megbotránkozássuknak adnak kifejezést a felett, hogy a németek természetesen üzik a provokációt. Azt hangoztatják, hogy az utcai botrányokért csak a németek felelősek.

Együttal kijelentik, hogy csupán a cseh képviselők mérsékletének köszönhető, hogy a helyzet teljesen el nem mérgesedett.

E kijelentésekre roppant zaj és izgalomság támad. Mindenféle közbeküldések, szidalmak hangzanak fel, különösen a katonaság ellen irányul a csehek dűhe.

Breznovszky képviselő ezt kiáltja:

— Ez már nem is osztrák hadsereg, hanem Wolf hadserege.

Az ülés tovább folyik.

Prága, január 20.

A cseh diákok elhatározták, hogy Gautsch báró miniszterelnökhöz küldöttséget menesztenek, melynek célja az lesz, hogy a miniszterelnököt megkérje, tiltaná meg a német diákoknak, hogy Prága utcáin nemzeti színeket és jelvényeket viseljenek.

E kérésnek természetesen nem lehet foganatja, de ha lenne, az még inkább fokozná az izgalomságot.

TÁVIRATOK ÉS TELEFONJELENTÉSEK.

A Dreyfus-ügy.

Páris, január 20. (Az Esti Hírlap távirata.) A tegnapi este nyugodtan folyt le. Toulouseban az este antisemita tüntetést rendeztek a diákok, de minden kihágás nélkül. Nantesban és Rouenben is voltak antisemita tüntetések. A rendőrség mindkét helyen több letartóztatást eszközölt.

Katolikus autonómia.

Mohács, január 19. (Az Esti Hírlap távirata.) Kanócz István belügyminiszeri osztálytanácsos a mohácsi kerületben 2105 szavazattal, Antal Gyula dr. 1470, Darányi Ferencz 274 szavazata ellenében, tehát 635 szótöbbséggel a kath. autonómiai kongresszus képviselőjévé megválasztott.

A kvótakérdés.

Bécs, jan. 20. (Az Esti Hírlap tud. távirata.) A mai bécsi lapok közlései szerint az osztrák kormány a magyar kabinettel eddig folytatott alkudozások alapján kész volt a tárgyalásokat a kvótakérdésben újra felvenni.

Az osztrák kormány minden tőle kiérőszakolt engedélyt a magyar kormányban abban a reményben adott meg, hogy a kvótát minden esetre fel fogják emelni.

Erre következtek a kvótabizottságok tárgyalásai, melyek eredményre nem vezettek. Az ezután történt szóbeli tárgyalások alkalmával, melyeket a két kormányvezető folytattak, a magyar kormány hangsúlyozta, hogy a kvóta megállapítására új alapot kell keresni. Ha ezen az új bázison az tűnnek ki, hogy magasabb kvóta illeti meg Magyarországot, úgy a kormány a junktim alapján a többi kiegyezési javaslatokkal szerves kapcsolatban a kvóta elfogadása előtt nem zárkoznék el. A magyar kormány a junktimot nemcsak a javaslatok benyújtása, hanem azok megszavazása és szentesítése alá bocsátása tekintetében is fentartaná.

A jelenlegi osztrák kormány azt hiszi, hogy a kvóta megállapítása végett személyes érintkezés szükséges és erre vezethető vissza az osztrák miniszterek budapesti utazása, melyet immár meg is váósítottak.

ESTI HIREK.

A leleplezett zsarolóbanda.

(Az Esti Hírlap tudósítójától.)

A rendőrség különös erélyességgel fogott hozzá a legújabb léprekerült zsarolóbanda üzemének kiderítéséhez és a vizsgálat eddigi részleteiről a következőket közli:

Tóth Imre kőbányai hentes e hónap 10-én a kőbányai rendőrkapitányságnál azt a följelentést tette, hogy Schnitzel Károlyné szül. Richter Teréz megmérgezte magát olyasvalamivel, a mit a fia, Vogler József adott neki. A följelentésből kifolyólag Vogler József megidézett, kihallgatása során annak a gyanújának adott kifejezést — és kérte eziránt a vizsgálat megejtését — hogy az édesanyjának ez állítólagos öngyilkossági kísérlet összefügg egy zsarolással, melyet már a múlt év nyarán az a Tóth Imre, aki Schnitzelné kedvese és két ujságróként szereplő egyén, e hónap elején pedig Lévy Regina követelt el nejét.

A nyomozás a következő tényállást állapította meg.

Schnitzelné, Vogler József édesanyja és Tóth Imre a sertésvesz következtében teljesen tönkreválva, vagyoni rehabilitációjukat különös módon kísérelték meg. Tóth Imre, az öreg asszonnyal egyet értve, mindent elkövetett, hogy Vogler-nétől, aki időközben tetemes összeget örökölt, bizalmas leveleket csikarjon ki. Mikor Tóth már szerzett egy-néhány ilyen levelet, úgy intézték, hogy Vogler József földerítse feleségének Tóthtal való viszonyát. Schni-

tzel azzal biztatta a menyét, hogy hagyja el nyomban a férjét, váljon el tőle törvényesen és menjen nőül Tóth Imréhez és hogy férjétől addig is nyugta legyen, míg a válóper véget ér, költőzködjék el velük a vidékre. Fiát pedig arra akarta rábírní, hogy kergetse el a nejét.

De Voglerék rájöttek a cselszövényre és Schnitzelnét kiutasították a házból. Ekkor Tóth Imre ügynökkel és azzal a két ujságróként szereplő egyénnel szövetkezett. Ez a három ember fölkereste Vogleréket. Azzal fenyegették, hogy ha Tóth Imrével a szerelmes leveleit öt-hatszáz forinttal vissza nem váltja, úgy ezek a levelek a hírlapokban közzé lesznek téve. Vogler 180 forintot ígért nekik hallgatási díjúl, de Tóth Imre ennyiert nem akarta kiadni azokat. Az ügynök Baumgarten Armin, a másik két egyén pedig Barabás Albert és Gerő Menyhért volt.

E hónap tizenegyedikén Lévy Regina, ismert fővárosi kerítőnő jelent meg Vogler József lakásán és az utavállalásból az asszonyt arról értesítette, hogy a X. ker. rendőrkapitányságnál azt a följelentést tették, hogy Vogler József édesanyjának, Schnitzelnének mérget adott és az öreg asszony azzal megmérgezte magát, továbbá, hogy olyan leveleket hagyott hátra, amelyek Vogler Józsefet mélyen kompromittálják. Lévy Reginnel azzal fenyegette Vogler-nét, hogy ezzel nagy bajba viszi az urát, egyúttal azonban fölajánlotta szolgálatait a dolog elsimítására. Mivel Lévy Reginné látta, hogy az asszony erre a furcsa hírre és a fenyegetésekre nem reagál, most már a szerelmes leveleket kezdte emlegetni és ezekkel próbált az asszonyra pressziót gyakorolni. Ezer forintot akart kicsikarni értük. A nyomozás kiderítette hogy Lévy Regina telekvásárlás ürügye alatt egy alkalommal már kereste Vogler-nét és mivel az asszony nem volt odahaza, férjének hamis nevet és lakcímét mondott be. Megállapította továbbá a vizsgálat, hogy Schnitzelnének esze-ágyában se volt öngyilkossá lenni és hogy Tóth Imre és Baumgarten Armin már hetekkel előbb gyártották azoknak a leveleknek a fogalmazványait, a melyeket a X. ker. rendőrkapitányság lefogott. E levelek minden sorából kivehető a zsarolás szándéka.

A Schnitzelné előre elkészített bucsuzó leveleiben emlegetett mérgehez Voglernek csak annyiban volt köze, hogy a sertésvesz alkalmával föltalált valami gyógyítószeret és ebből az az anyjának is dott. Vogler tehát olyanformán próbált megfélemlíteni, hogy a leveleket úgy fogalmazták, mintha Vogler azt a szert azért adta volna az anyjának, hogy ez magamagát mérgezzék meg. Vogler kihallgatása alkalmával azt is fölmentette, hogy az elmult nyáron Tóth Imre azzal a megbizással adott át neki 435 forint árá ékszert, hogy azokat zálogosítsa el és a kölcsönt a ezüdtákkal együtt vagy neki, vagy Schnitzelnének adja át. Ezt Vogler meg is tette. Pár héttel később Tóth Imre pert indított Vogler ellen azon a czímen, hogy se a kölcsönt, se az azokról szóló bázcsát nem adta neki át. Megállapította a nyomozás, hogy Tóth és Schnitzelné ebben a perben hamis esküt tettek.

Ezek alapján, a vizsgálat sikere érdekében Tóthot, Schnitzelnét, Lévy Dezsőné szül. Grossmann Reginnát, továbbá Baumgarten Armin, Barabás Albertet és Gerő Menyhértet letartóztatták és ellenük még most is folyik a vizsgálat.

Városi ügyek.

A fővárosi hivatalnokok és a mellékfoglalkozás. Tudvalevő, hogy a kereskedelmi m. kir. miniszter a belügyminiszterrel egyetértően leirt a városhoz, tiltaná el azokat a tisztviselőket, akik a betegségi pénztáraknál és ipartestületeknél titkári és egyéb minőségben alkalmazták ezektől a mellékfoglalkozásoktól. Ezt pedig azzal okolják meg, hogy a törvényhatóság tisztviselői vizsgálják a pénztárakat és így ebben az irányban való működésük összeférhetetlen. Némelyek félreértették a miniszter intencióját és akképp magyarázták, hogy

fővárosi tisztviselő egyáltalán nem vállalhat mellékfoglalkozást, s nem lehet az említett intézeteknél alkalmazva. Megjegyezzük, hogy az összes iparostületek fölött a IV. kerületi elüljáróság, az összes betegsegítő pénztárak felett pedig az V. ker. elüljáróság, mint I-ső fokú iparhatóság gyakorolják az ellenőrzést és felügyeletet, tehát csak a két elüljáróság vizsgáló közegei nem lehetnek alkalmazottai a többször említett intézményeknek és mint értesülünk a vizsgáló közegek egyike sem alkalmazottja ezeknek.

— **A közoktatási bizottmányba.** a budapesti tanítótestület egy képviselőt választ. — Választási napul f. hó 23-ikát tüzték ki; helyül pedig a VI. ker. felső-erdősori elemi iskola tornaterme.

Rendőri hírek.

— **Megakadályozott öngyilkosság.** Ma reggel Fritz Mihály 75 éves szíjgyártó a Ferencz József-híd korlátján át a Dunába akarta vetni magát. Az ott álló rendőr azonban tette előtt megakadályozta s az életuntat a főkapitánysághoz kísérte.

— **Öngyilkos munkás.** A hajtsár-ut 24. számú házban levő reszelőgyár munkásai ma reggel a műhelyben felakasztva találták Csadler Zsigmond nevű társukat. Az öngyilkos köteleit elvágta, de Csadler ekkor már halott volt. A holttestet beszállították a morgueba.

— **Elűtötte a vonat.** Ma reggel a köbányai pályaudvaron egy tehervonat elűtötte Végh-Béni Illés 29 éves munkást. A szerencsétlen ember jobb lábára teljesen összezúzódott. A Rókus-kórházban ápolják.

Törvény előtt.

— **Megöltötte a fiát.** Ifj. Maróti István makádi földműves egy kenyéren élt a fiával, Maróti Sándorral, hanem azért napos volt közöttük a gyűlölet, lévén mind a két Maróti verekedő természetű, ingerlékeny ember. Maróti Sándor többször kést fogott az apjára s váltig emlegette, hogy az öreg még az ő késétől fog kimulni. Ezért aztán az öreg revolvert vásárolt, hogy szükség esetén kezénel legyen a védelmi fegyver. Ugy esett azonban a sor, hogy a vén Maróti éppen nem védelmére használta a pisztolyt hanem ellenkezőleg ő tört a fia életére. Mult évi július 21-én Maróti Sándor valami gödröt ásott az udvaron apja engedelmé nélkül s atyja ismételt tilalma dacára folytatta a munkát. Az öreg ekkor elővette a revolvert s rövidesen hasba lötte a fiát. A seb szerencsére nem volt halálos, de azért a hirtelen természetű vén emberi mégis elfogták s vizsgálati fogságba helyezték. A pestvidéki kir. törvényszék előtt ma folyt le ebben az ügyben a végtagyalgás. **Verebély Ignác** kir. táblai bíró elnökölte mellett, Szavazó bírák voltak **Bánó** és **Nagy Sándor**, a vádat **Rakovszky István** ügyész a védelmet pedig **Balassa Károly** dr. ügyvéd képviselte. A vádló és védőbeszéd után a törvényszék ifj. Maróti Istvánt a btk. 279. §-a alapján a szándékos emberölés kísérlete büntetésében mondta ki bűnösnek s ezért három évi fegyházra s öt évi hivatalvesztésre ítélte. Az ítélet ellen egy a védő, mint vádlott terhére a kir. ügyész felelősségét jelentett be.

— **Páter Don Juan.** Pikáns pört tárgyalt a napokban a **vasvári** királyi járásbíró. **Glassics** Egyed domokos-rendi szerzetes panaszt tett **Litter** uradalmi ispán ellen, amiért azt híresztelte róla, hogy a Domokos-rend vasvári gazdájának szép feleségét szerelmi ajánlatokkal ostromolja, sőt hogy a férj legutóbb épp akkor toppant be a felesége szobájába, amikor megjelenése a páterre sehogy sem lehetett kívánatos. A járásbíró a **Vasvár** című lap szerint **Littert** felmentette azzal az indoklással, hogy a páter szerelmi kalandja **lényegesen forgó dolog Vasvároth, az**

arról való szövegtől tehát büntethető cselekményt nem képez.

Különbélek.

— **Mérey kiténtetése.** A hivatalos lap mai közlése szerint Ö Felsége, folyó évi január 16-án kelt tegfelső elhatározásával, **kapos-mérei Mérey** Kajetán osztálytanácsosnak a császári és királyi Ház és a külügyek közös miniszteriumánál, a **Lipót-rend lovag keresztségét** díjmentesen adományozta.

— **Lemondott képviselő.** Lapunk zártakor értesülünk, hogy **Sipeky Sándor** országgy. képviselő, akinek várnai választása ügyében ma még pótvizsgálatot rendeltek el, **lemondott** mandátumáról.

— **Pettköt árverezik.** A megszőkött, de pár hó előtt Münchenben tartóztatott sikkasztó miniszteri titkárnak, **Pettkő Lászlónak** ingóságait elárvereztetni a kincstár. Pettkő ellen a végtárgyalás ugyan még nincs kitűzve, de szökése idejében a megkárosított kincstár ellene az elsikasztott összegekért polgári pört indított. A bíróság a távollévő alperes ügygondnokául, Szapanyos Gerő ügyvédet nevezte ki s vele folyt a polgári pör, amelynek során most már árverésre is került a dolog. A 48,000 forintnyi követelés fedezésére három ezer forint ára butorokat árvereznek el. A hivatalos lap mai száma közli a következő árverési hirdetést:

Árverés.

230109/1897. Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti V. ker. kir. járásbírósnak 1897. évi 230109. számú végzésével hivatalból képviselt kir. kincstár felperes részére **Pttkő László** alperes ellen 48897 frt 75 kr követelés és jár. erejéig elrendelt biztosítási és kielégítési vajtás folytán alperestől leigalt 3339 frt 50 kr-ra becsült ingóságokra, a budapesti V. kerületi kir. járásbírósnak fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a m. kir. kincstári jogügyi igazgatóságnak 30807/897/III. sz. a. előterjesztett kérelme folytán felül foglalták követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán V. ker. Klotild-utca 16. sz. házban és folytatva VI. Teréz-körút 37. szám alatt leendő megtartására határidőül az 1898. évi január hó 22. napján délelőtt 11 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet igényelőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsárón alul is el fognak adni.

— **A bécsi Pazmaneum új igazgatója.** **Vaszary** Kolos biberos herceggprimás, mint a Hircsarnok jelentő, tegnapi kelettel kinevezte gróf **Széchenyi Miklós** jáki apátot, érseki titkárt a bécsi Pazmaneum rektorává.

A bécsi Pazmaneum igazgatója **Czeibülka** Nándor esztergomi kanonok hosszabb idő óta súlyos beteg és felgyógyulása egyhárm nem remélhető, azért a herceggprimás szükségesnek tartotta, hogy a Pazmaneum vezetését erélyes kezekre bízza. **Széchenyi Miklós** gr. apát kinevezése erre az állásra azért késett, mert a gróf még nem volt 30 éves s fiatalabb embert ilyen fontos állásra nem szokás kinevezni. **Széchenyi** gróf néhány nap előtt töltötte be 30 ik évét s így a kinevezésnek mi sem állt útjában. Az új rektor ma érzékeny bucsut vett a herceggprimástól, kinek négy évig volt titkára és **Kohl** Medardtól, mivel ez idő alatt folyton együtt működött. **Széchenyi** apát ma el is utazott Bécsbe s már holnap átveszi hivatalát. — Ugyancsak a Hircsarnok jelentő, hogy a két üresedésben levő esztergomi kanonokságra **Bogisich** Mihály ez. püspök, budavári prépost, esperes plébános és **Széchenyi** Miklós gróf jáki apát, a Pazmaneum rektora van kiszemelve. A kinevezéseket a hivatalos lap február végén közli s ekkor töltik be a két pozsonyi kanonoki állást is.

— **Frankl Mórincz szülővárosában.** A világhírű fejszámoló művész, Frankl Mórincz, szülővárosába, Pécsre érkezett, hogy bemutassa művészetét. Érdekes,

hogy ezt a világhírű számoló művészt, mikor a pécsi reáliskolába járt, a számtanárja, Heckinger István megbuktatta, mert nem elégedett meg azzal, hogy a kis flu az eredményeket eltalálta, hanem követelte a kiszámítás módozatait. Érdekes volt a következő feladatok példa: Mennyit takarított meg egy 50 éves férfi azáltal, hogy nem beretválkozott, ha úgy számítjuk, hogy 16 éves korától az első évben 3 hetenkint, 17 éves korában 2 hetenkint, 18 éves korában 1 hetenkint, 19 éves korában 3 naponként, 20-ik életévének betöltése után 50 esztendő koráig 2 naponként beretválkozott volna; egy beretválkozásért átlag 15 krt számítunk. Pár percznyi gondolkodás után meg volt a válasz: 5851 forint 70 kr. — Nem annyit jött rá a feladó válasza. De Frankl mindjárt eltalálta fejen a szeptet és figyelmeztette a feladót, hogy nem értett volna neki a szökövéket is számítani. És Frankl Mórincznak van humora is. A pécsi színtársulat egyik komikus, névszerint Borbély Sándor, a következő számrejtvényt adta fel általános derűtlenség között: «Számítaná ki uram, mennyit az én adósságom!» Frankl kérdőleg tekintett reá, azután megadta a választ: «Semmi, mert önnek már nem hiteleznek!»

A pécsi püspök installációja.

Mint már említettük e hó 27-én lesz az új pécsi püspöki installációja. A püspök az installációt megelőzőleg érkezik Pécsre és így a határnál nem várhatják. Ez a pont a programból kiesik. Az installációról falragaszk utján értesítetik a közönség. A várost fellebörgözzák, este pedig kivilágítják. A fáklás menet elmarad, hanem helyette 300 forintot osztanak ki a szegények között. Az installációs ünnepély 11 óráig tart, ekkor kezdetét veszi a tisztelgések sorzata. A pécsi daláda szerenádót fogadni a püspöki kastélyban. A tisztelgő küldöttségeket a püspök a rezidenciában, a katolikus körben és a szeminariumban fogja megvendéglenni. A bizottsági tagok nagy része diszmagyarban fog megjelenni. A tisztelgésre Pécsre érkeznek Somogy, Tolna, Bács és Verőcze megyék küldöttségei is.

Schunda W. József jubileuma.

Schunda W. József hangszeriparosnak a Vigadó egyik emeleti termében rendezett jubiláris kiállítását ma délelőtt nyitotta meg **Dániel** Ernő báró kereskedelmi miniszter. **Dániel** báró hosszabb beszédében méltatta **Schundának** a magyar hangszeripar fejlődése körül férszázados munkássága alatt szerzett érdemeit, végül pedig a nagyszámban megjelent közönség lelkes éljenzése közepett megnyitotta a nyílvánított kiállítást. **Schundát** a jubileum alkalmából díszalumnál és ezüst haberkoszorúval lepték meg tisztelői. Az ünnepélyen megjelent **Wassics** Gyula miniszter is.

Tompa Antal járásbíró.

Fővárosszerzte nagy meglepetést keltett a **Budapesti Közlöny** egy kinevezése. **Tompa** Antal volt országgyűlési képviselő, aki most az **Ugron**-párt gazdája **Torontálmegyébe** **Bilédre** járásbíróvá nevezte ki a király. **Tompa** Antal a főváros közelében jelentékeny szerepet játszik. A Ferenczvárosban, ahol több ízben függetlenségi képviselőjelölt is volt, igen népszerű. Tagja a fővárosi törvényhatósági bizottságnak. A parlamentben a mult országgyűlés alatt **Ugronista** függetlenségi programmal az ó-kanizsai kerületet képviselte, amelynek mandátumát **Podmaniczky** Frigyes bárónál hódította el. A legutolsó választásoknál a szabadelpárti **Bezeredy** Istvánnal szemben kisebbségben maradt.

— **Móricz József hullája.** Az illavai fegyházban veszett el nyomorult módon a legelveteműttebbek között **Móricz** József, aki valaha a fővárosi társadalom ismert alakja volt és akit apa-

gyilkolás miatt örökre kiközösítettek. Hozzájáruló kérelmére a trencsényi alispán engedélyt adott arra, hogy a meghalt fegyenc hulláját haza, Debreczenbe szállítsák. Az exhumálás és elszállítás a napokban fog megtörténni.

— **Betörés a templomba.** **Aszódi** levelezőnk írja, hogy ma hajnalban az aszódi ág. ev. templomba ismeretlen tettesek a szekrestye ajtaján bemásztak. Mindenekelőtt a perselyt törték fel, melyből mintegy 3 frt értékű aprópénzt vettek ki. Azután levágták a harangkötelet, leszedték az oltárról néhány egyszerű gyetryatartót és elillantak. A csendőrség erélyesen kutatja a tetteseket, kiket Budapestről kirándult betörőknek gyanít.

— **Az országos házaló-kisiparosok egyesülete** e hónap 23-án délután 4 órakor az egyesület ideiglenes helyiségében, a Király-utca 15. számú »Colombus« kávéházban rendkívüli közgyűlést tart. Mint fontos tárgyakat az egyesület célját, a házalás rendezését és az alapszabályok felolvasását tüzte ki az elnökség.

— **Bácskai oszondélet.** Bikityen, ahol a véres verekedések napirenden vannak, tegnapi éjjel — mint levelezőnk írja — **Füstös** Sándort amint a korcsmából haza érkezett, két ember a háza előtt megtámadta, a földre teperve kegyetlenül ütötte és összeverte. Irtózatossá jaggatására kifutott az utczára felesége és leánya, akik a szintén a korcsmából hazaérkező **Baghi** Mártont hívták segítségül. **Baghi** aztán alaposan segítette, hogy az egyik támadót úgy ütötte fejbe, hogy az ott nyomban kiadta a lelkét, míg a másikat, **Merecsics** Ivánt, ki futásnak eredt, lövéssel sebesítette meg. **Füstös** a dulakodásán kapott sebeiből aligha fog felépülni. **Baghi** a csendőrök átadták a bajai bíróságnak.

— **Ünnep a jégen.** Az állatkerti jégálya jégen a főváros előkelő köréhez tartozó több sportbarát e hó 22-én jelműzünnepepélyt rendez fényes világítás mellett.

— **Nem esznek az emberek.** Ezt panaszoja a budapesti vásárcsarnokok igazgatóságának hivatalos lapja, a következőket írva:

Csarnokainkban alig van élet, mintha csak leszkott volna az evésről Budapest lakossága. Vasuti hozatalaink pedig annyira apadnak, hogy szinte azt hihetné az ember, hogy kifogyott a gazdaközönség is eladható feleslegeiből. Ily kis hozatok, — 2 $\frac{1}{2}$ —4 $\frac{1}{2}$ waggon, naponta — élénk kereslet mellett a lehető legmagasabbra csigázná az élelmiezzikkek arát és most semmi hatása sincs. Sőt inkább azt mondhatjuk, hogy áraink hanyatló irányt követnek s régi nivójukon meg sem tarthatók. Különösen erősen érezzük ezt a tojásnál s a vadnál. Ez utóbinnál legyünk elkészülve, hogy még tetemes árhanatásunk lesz e hóban.

SZÍNHÁZAK.

Mai színházi műsorok

A Nemzeti színházban: **Francillox**, **Dumas** Sándor vigjátéka. Főszereplők: **Márkus** Emilia, **Helvey** Laura, **Alszege** J. **Náday**, **Császár**, **Gyenes**, **Mihályi**. Kezdeté 7 órakor.

Az operaházban: **A navarrai leány** **Massenet** operája. Főszereplők: **Diósnyé**, **Ney** Dávid, **Arányi**, **Szendrói**, **Eck**. Utána: **a Piros cipő**, **Mader** Raoul balletje. Kezdeté 7 órakor.

A népszínházban: **A baba**, **Audran** operettje. Főszereplők: **Hegyi**, **Küry**, **Gazsi**, **Vidor**, **Németh**, **Solymosi**. Kezdeté 7 órakor.

A vígsházban: **A harang**, **Kazaticzky** színműve Főszereplők: **Fáy** Szeréna, **Nikó** Lina, **Gál**, **Hegedűs**, **Tapolczai**, **Góth**, Kezdeté 7 és fél órakor.

A városi színházban: **Bál után**, **Szécsi** magánelnete. Előadja **Csillag** Teréz. Utána **Ne fogadj fel soha semmit**, **Musset** vigjátéka: Főszereplők: **Lendvayné**, **Vizvári**, **Gabányi**, **Zilahy**. Kezdeté 7 órakor.

A magyar színházban: **Menyecske kisasszony**, **Sylvan** és **Ordonneau** énekés

4
vigjátéka. Főszereplők: Somló Hettyei, Felhő, Iványi, Székely. Kezdeté 7 órakor.

Hubay Jenő jubileuma.

E hónap 27-én ötvenedszer adják elő a magyar királyi operaházban Hubay Jenő operáját, a *Cremonai hegedűst*. A magyar művészetnek ünnepe lesz ez az előadás, bizonyítéka a magyar tehetség erejének, mely a hivatalos bírök minden akadályát legyőzve utat tör magának és a sikert kivívja.

A *Magyar Hírlap* okkép méltatja Hubay jubileumát.

Akik operánk titkos történetét ismerik azt amely az intendánsi szobák és igazgatói irodák falain belül játszódik le, tudják azt, hogy Hubay Jenőnek mennyi akadályt kellett elhárítani, míg operánknak érvényesülni tudott. Ő az operai uraknak *tulságosan tehetséges* volt. Ott csak a csendes közpörszerűség szeretik, amelylyel jól el lehet sörözni, a nagy ambíciót gyűlölik. Hubay sok illétkes egyéniségnek, tulságosan nagyralátó és elegáns művész volt.

Alienorját leszorították a műsorról és azt hitték, ezzel elveszik a kedvét.

De a teremlő művészt nem lehet ily könnyen elkedvetleníteni. Hubay megkomponálta *Cremonai hegedűsét* és még jól emlékezünk a nagyszerű premierre; s közönség oly elragadtatással fogadta, amintöben magyar mű régén részesült.

Három év előtt volt a premiére. A *Magyar Hírlap* a mű első előadásáról többek közt ezeket írta:

Hubay Jenő már második művével a legnagyobbak közé küzdötte fel magát és önérettel foglalhatja el helyét abban a sorban, amelyet oly nevek és férfiak alkotnak meg, mint Erkel Ferencz, Goldmark, Mihalovich Ödön. Ugy látszik, a m. kir. opera működése daczára sikerülni fog virágzásnak indítani a magyar zeneszerzés parlagát...

Hubay Jenő operája ma oly szenzációs sikert aratott, aminőnek rég volt tanuja az operaház. A madárdaltól, vagyis az opera elejétől kezdve, folyton növekedett a hatás és a hegedűs után, melyet Hubay Jenő oly csudásan játszott, hogy valósággal megrikkatta a hallgatókat, frenetikus tapsban nyilvánult. És azután egyfolytában zuggott a taps. Az előkelő közönség, mely megtöltötte a színházat, ma estére sutba dobta rendes tartózkodó viselkedését és igaz olasz lelkesedéssel ünnepelte a szerzőt.

... Hubay Jenő operája induljon el diadalutjára. Mert bizonyos, hogy ez a mű a magyar névnek és magyar művészetnek a külföldön is dicsőséget fog szerezni.

A jóslat bevált Németország, Franciaország, Belgium és Amerika szinpadjai vetélkedve adták elő a magyar szerző művét és nálunk is jubilál — ötvenedszer adjuk elő.

Dicsőség a mesternek, aki munkájával a magyar művészet templomát segít fölépíteni és akit ez a siker — úgy röhögünk — újabb munkálkodásra buzdít. A jubiláris estén újra találkozunk a nagy hegedűművészzel, akit ünnepegni fognak úgy is mint zseniális magyar zeneszerzőt, ugyis mint legelőbbskelő magyar hegedűművészt.
A babér méltán illeti meg.

*** Az Otthon estéje.** Az Otthon vasárnapi estéje nagyon élénk műsoru lesz. A hangverseny során szinre kerülő kis vigjáték címe: *«A harmadik pofon.»* Írta: Faragó Jenő. A darabban közreműködnek: Hegedüs Gyula, Nikó Lina, Varsányi Irén, Ligeti Juliska és Győző Lajos. A program többi pontja is érdekes lesz. Előjegyezni lehet az Otthonban minden délután.

*** A vidéki szinészet segélyezése.** A kormány tudvalevőleg 20000 forintot áldoz a vidéki szinészetért. Ezt a segélyt azonban nem az inséges direktorok kapják, hanem igenis az elsőrangú társulatok igazgatói, akik évenként 20—30000 forintnyi tiszta nyereséget dugnak zsebre amugy is. Így például Makó Lajos, a szegedi direktor segélyt kért és kapott, mert nyáron át 6 hétig Szőlőson gyengén ment a dolga. Ezt a szolgabírói hivatal bizonyította is a folyamodásán és belügyminisztériumban kiutalványoztak

erre Makónak 1300 forintot. De a pénz már nem találta Szőlőson. Utána küldték — hivatalos uton — Szegedre, ott azonban megjárta vele Makó, mert a polgármester nagy patáliát csapott abból, hogy az ő gazdag direktoruk inséges segélyt kér. Makó azzal védekezett, hogy így tesz *Leszkay* (Arad), *Somogyi* (Pécs), sőt *Krecsdnyé* is. Akkor nem is csoda, hogy a szinészeti főfelügyelő legutóbbi körútjában olyan társulatra akadt, amelynek direktora — pappusban járkált. mert a cipő, csizma már mint zálogban volt. De ez a társulat nem kapott a 20000 forintból.

A kulisszák mögöl.

A *Vigszínhás* tegnapi főpróbáján egy apró kis cédulácskát köröztek, amelyen a következő sorok állottak:

Pályázat

arra az állásra, amely szívemben megüresedett.

A pályázatok karikagyűrű formájában adandók be.

aláírás.

Denique, pályázó egész csomó is akadt, de karikagyűrű egy sem.

Sport.

§ Wasa balesete. Wasa-t, Faddy ör-nagy jeles hárommévesét a napokban súlyosabb természetű baleset érte. A kiváló telivér, mely az idei bécsi derbyben is állva maradt a reggeli munkánál úgy megütötte lobb első lábát, hogy a tréningben talán hetckig szünetelnie kell. *Wasa* tavaly a kottlingbruni 50000 koronás *Preis vom Schloss*-t nyerte meg *Virgoncz*, *Etruria Longchamps* és több más jó kétévcsünk ellen.

§ Szenzációs osztalék. A tegnapelőtt eldöntésre került 20,000 forintos nizzai nagy díj győztesére La belle Féroniére-tenegyzesre pénzét fizetett a totalizátor. Franciaországban ennél nagyobb kvótát csak egyetlenegyszer fizetett a totalizátor, a hét év előtti Grand Prix de Paris-ban Vasistas győzelmére, melynek hívei tíz frankra kerrek ezer frankot kaptak.

§ Megvásárolt derbyfavorit. Hawfinch-t, a klasszikus Dewhurst Plate győztesét Porter idomár a napokban eladta Mr. Bottomsleynek. A Goldfinch-csikőért 6300 forintot kapott Porter, ami nem is nagy pénz, mert Hawfinch az idei angol derby egyik első favoritja s könnyen meg is nyerheti a nagy díjat. Porterét vette meg ezúttal nyolcz évvel Sir Miller Sainfoint, mely később tényleg meg is nyerte az epsomi derbyt.

§ Szerencsétlenség a vadászaton. Zichy Jakabné szül. br. Mengersen Miczi grófnőt Bodóváralja környékén rendezett vadászaton könnyen veszélyessé válható szerencsétlenség érte. Egy rosszszul cézelt golyó a grófnő fülebe fúródott. Szerencsére azonban a cézévesztett lövés nem veszélyes és így bajából nemsokára fel is fog épülni.

KÖZGAZDASÁG.

Jelentések a tőzsdékről.

A gabonaüzlet Budapesten. A mal-mok feltűnő tartózkodása következtében a hangulat ma is lanyha volt, a forgalom korlátoltan alakult. Elkelt nyugodt irányzat mellett 8000 q. buza változatlan áron.

A következő buzafajok kerültek forgalomba:

Tiszavideki	100 mm.	75.5 kg.	12.50 frton
>	700	> 76.4	> 12.77
Fehérmegyei	500	> 77	> 13.—
>	200	> 74.8	> 12.25
>	100	> 75	> 12.85
Raktáraru	350	> 74.8	> 12.20
>	1000	> 76.5	> 12.80

Egyéb gabonaművekben korlátolt a forgalom, az árak nem változtak *Rossot* 8.50—8.65, *tengerit* 5.—5.15 és *sabot* 6.25—6.50 forintot adtak el.

A határidőpiacon a kereslet felülmúlta a kínálatot, az árak mérsékelten emelkedtek.

Kötötték:

Buza tavaszra	11.79—11.84
„ őszre	9.34—9.37
Rozs tavaszra	8.57—8.60
Tengeri máj.-jun.-ra	5.18—5.21
Zab tavaszra	6.30—6.32

A déli tőzsde zárlatjegyzései:

Buza tavaszra	11.82—11.83
„ őszre	9.35—9.36
Rozs tavaszra	8.58—8.59
Tengeri máj.-jun.-ra	5.19—5.20
Zab tavaszra	6.31—6.33

A budapesti értéktőzsde. Külföldi kedvezőtlen politikai hírekre az irányzat ellanyhult a vezető értékek korlátolt forgalomban mérsékelten csökkentek. Közémbánya és téglagyár részvények 20 fital javultak.

Az előtőzsdén előfordult kötések: magyar hitel. 382—381.50 osztrák hitel részv. 355.80—349.90 leszámítoló bank részv. 251.—.— osztrák-magy. államvasut részv. 342.—341.— rimamurányi vas-mű részv. 248.——247.75 közuti vaspálya részvény 401—399.75 villamos vasut részvény 277—276.50.

Zárlatkor maradt: magyar hitel-részvény 381.75 osztrák hitel részvény 355.20 oszt-magy államvasut részv. 341.25 leszámítoló bank részvény 254. jel-záloghitelbank részvény 275. közuti vaspálya részvény 399.75 városi villamos vasut részvény 276.50 forinton.

A déli tőzsdén jegyzetek: magyar hitelrészvény 381.75—382.25 osztrák hrészvény 355.20—355.80. osztrák-magyar államvasut részvény 341.50—342.—, leszámítoló bank részvény 254.—.—, jelzáloghitelbank részvény 275.—275.25 rimamurányi vas-mű részvény 248.—248.25 közuti vaspálya részvény 399.75—399.25 városi villamosvasut részv. 276.50.—276.25 forinton.

Zárlatkor maradt: magyar hitelrészvény 382.— magyar aranyjárdék 121.35 magyar koronajárdék 99.35. pesti magyar kereskedelmi bank részvény 1435.—, oszt. hitelrész. 355.70 leszámítolóbank részvény 254.— jelzáloghitelbank részvény 275.25.— rimamurányi vas-mű részvény 248.25. salgótarjáni közébánya részvény 605.— déli vasut részvény 81.— városi villamos részvény 276.50 közuti vaspálya részvény 399.50 forinton.

A gabonaüzlet Bécsben. Hidegebb időjárásra barát-ágosabb hangulat terjedt el, az árak javultak.

Jegyzések:

Buza tavaszra	11.67—11.68
Rozs tavaszra	8.75—8.75
Tengeri máj.-jun.-ra	5.50—5.51
Zab tavaszra	6.63—6.65

A bécsi értéktőzsde. A «Kölnischer Zeitung» ama híre, hogy Oroszország nyiban fegyverkezik, a hangulat futólag ellanyhult.

Jegyzések: osztrák hitelrészvény 355.60 magyar hitelrészv. 381.50.—, magyar aranyjárdék 121.20, magyar koronajárdék 99.35, anglo bank 161.— osztrák magyar államvasut részvény 342.— forinton.

Piaczi árak.

(Az Esti Hírlap nagánjelentés.)

A központi vásárcsarnokban ma élénk forgalom volt. Az árak nem változtak. A kicsinybeni eladások következőleg alakultak:

Hus: I. rendű leveshus 72, II. rendű leveshus 60—64, III. rendű leveshus 48—56, vesepecsenye egész 63—80, rostélyos 72—80, fehér pecsenye 72, tisztított vesepecsenye 140—180, marhanyelv nyersen 64, pácizolva 90, füstölve 140 krajczár kilója. Borjúhús czomb 100, eleje 72, pörköltnek 60—64. Birkahús eleje 40, hátúja 52. Bányahús, első negyed 50—75 hátulós negyed 85—110 D. sznóhús czombja, lapockája 68, szűzpecsenye 90, karaj 80—90, füstölt sonka 90—100, prágai sódar 110—115 nyelv 30—35 kr szalonna 60—64, zsir 64, háj 60—64, kocsonyának való 54 kr. kilóként.

Baromfi: Rántani való csirke 90—120, sütni való csirke 120—140, tyúk 120—140, kappan 180—240, pulyka 400—500 kövér lud 400—700, sovány kacsa 140—160, kövér kacsa 200—260 krajczár páronként. Tisztított baromfi: csirke 60—70, császár poulárd 80—90, kappan 100—140, sov. kacsa 120—140, hizott 150—180 kr. driként. pulyka 58—70, kr. Lud kilója. 45—56 kr. elsőrendű zsir 80—90, háj 90, olvasztott zsir 80—90 kr libamáj 150—200 kilója.

Vadak: Nyul 100—120, őzezomb 300—350, gerincz 400—700 kr, egész ben. Faczán 180—220 gyöngytyúk 80—100, vadkacsa 90—100 drbja. Fenyvesmadár 45. párja.

Halak: Élő ponty 80—120, csuka 60—120, kecsge 100—200, süllő 80—160

krajczár. **Jegelt halak:** ponty 20—60, csuka 20—50, kecsge 120, fogas, süllő 80—160, apró hal 90—50. Lazac 400—500 krajczár kilója.

Külön/elek: Teavaj 120—140, főzni való —70, tojás 6 drb 20 kr., Conservált tojás 7 drb. 20 kr., tea tojás 27 drb, főzni való tojás 30 drb, meszes tojás 35 drb 100 krajczár.

Felolós szerkesztő: *Neszmély Arthur.*

A legtöbb kedvezmény.

Január 15-ikétől kezdve új előfizetést nyitottunk a *Magyar Hírlapra*. A *Magyar Hírlap* oly kedvezményekben részesíti előfizetőit, amelyek páratlanok a magok nemében. Ezek legértékesebbje az az *illusztrált gyönyörű ingyen album*, amelyet minden előfizetőnk megkap, tehát az is, aki most kezd járattni a lapot. Az album mellett, amely 200 oldalra terjed, naptár is van. Bolti ára az albumnak 1 frt 50 kr.

Magyarország az idén ünneplimeg az 1848 ötvenedik évfordulóját. Erre az alkalomra a *Magyar Hírlap 48-as almanachot* ad ki, amelyet előfizetőink szintén díjtalanul kapnak meg mindannyian, még pedig már január végén. Ebben az almanachban benne lesz az 1848 eseményeinek vonzó leírása és szereplő nagyjainak a méltatása. Mellékletül *Jókai* Mórnak, a legnagyobb magyar ironak dedikált arczképét küldjük előfizetőinknek. Ez az arczkép szebb, mintha fotografia volna.

Jókai Mórral kapcsolatban még egy kedves ujságot mondhatunk. Azt, hogy a mi nagy ironk a *Magyar Hírlap* számára új, eredeti, rindkívül érdekes regényt ír, amelyet már a legközelebb közlünk is.

Előfizetőinknek negyedévenként 50 krajczárért küldjük meg a *Kis Világ* című képes gyermeklapot, amely a legjobb gyermeklap mai napság.

Az *Évszak* című gyönyörű dívatlapot is potomságért, mindössze 80 krajczárért kapják a *Magyar Hírlap* előfizetői évnegyedre.

A *Magyar Szalont*, Hevesi kitünő havi folyóiratát, szintén kedvezményes áron kapják a *Magyar Hírlap* előfizetői.

A *Magyar Hírlap* és a Magyar Szalon, együttesen előfizetve, egész évre 24 rrt helyett 20 rrt, fél évre 12 rrt helyett 10 rrt, negyedévre 6 rrt helyett 5 rrt.

A *Magyar Hírlap* előfizetési árai ezek:

Negyedévre . . . 3 rrt 50 kr

Egy hónapra . . . 1 rrt 20 kr

Ebbe be van tudva a postaköltség a vidékre, illetve a házhoz hordatás Budapesten.

Mutatványszámot 2—3 napig szivesen küld kívánatra

a Magyar Hírlap kiadóhivatala
Honvéd utca 4.

A titelmelenebb. Fialat asszony: kikérdezve az ujon szolgálaliba lépett cselédet). Mért hagyta el az utolsó helyedet? **Cseléd:** Mert az ur megcsókolt, nagysága.

Asszony: S te nem akartad eltűnni, ugyebár?

Cseléd: Dejszen én nem bántam volna, de hát a nagysága nem akarta tűnni.

Huzás február 11-én
Eugen hercege szobor sa sjogyek 50 kr.
Főnyeremény 75,000 korona értékben.
Weil Félix V., Andrássy-ut 7.
Mercu-bank-és váltóüzlet v. Dorottya-u. 12.

A borvirágos orv. A: Mitől olyan rezes az orrod? Bizonyára a sok bortól. B. Ah, hiszen egy egész éven át mitsem ittam, csak — tejet!
A: Egy egész éven át csak tejet?
B: Igen — csecsemőkoromban . . .